

Les gosseres municipals i el seu finançament

El Síndic va obrir una actuació d'ofici per tractar la problemàtica de les gosseres municipals pel que fa al seu finançament, com un greuge dels ajuntaments davant del Govern de la Generalitat, i el marc legal que avala l'obligatorietat del manteniment de les gosseres municipals, amb prohibició expressa del sacrifici d'animals, excepte per motius humanitaris i sanitaris que s'estableixin per via reglamentària, d'acord amb l'article 11 de la Llei 22/2003, de protecció dels animals.

La legislació bàsica de règim local atribueix als ajuntaments competències en matèria de medi ambient i de protecció de la salut pública, i remet a la legislació sectorial el detall de les competències municipals amb relació al control dels animals domèstics i de companyia i a la protecció dels animals.

L'entrada en vigor de la prohibició de sacrificar els animals es va demorar fins a l'1 de gener de 2007. Després, la Llei 12/2006, de 27 de juliol, va autoritzar el Govern per donar una pròrroga addicional d'un any en l'aplicació de l'article 11 de la Llei 22/2003 "als municipis o a les entitats supramunicipals que tenen delegades les competències en la matèria, si constata una greu dificultat per a l'aplicació de l'article 11.1 de la dita llei, sempre que l'ajuntament o l'entitat supramunicipal afectat presenti un pla que comprometi l'assoliment en aquest període de temps dels objectius previstos en l'esmentat article".

L'Administració local no pot assumir el finançament dels centres de recollida d'animals

Finalment, el Text refós de la Llei de protecció dels animals aprovat pel Decret legislatiu 2/2008, de 15 d'abril, i posteriorment modificat per la Llei 16/2008, de 23 de desembre, de mesures fiscals i financeres, va tornar a habilitar el Govern per prorrogar el termini d'entrada en vigor de l'article 11.2 del Text refós de la Llei de protecció dels animals fins que es regulessin reglamentàriament els motius humanitaris i sanitaris a què feia referència el dit article.

Aquestes pròrroques legals posen en relleu la dificultat que suposa per als municipis, sobretot econòmica, fer-se càrrec de la gestió dels centres de recollida d'animals, i encara més per complir la prohibició del sacrifici dels animals que estableix la Llei. Algunes dades situen en onze milions d'euros l'any la despesa municipal estimada del conjunt de Catalunya en matèria d'animals de companyia o per cobrir el cost anual global de manteniment i gestió de la població d'animals domèstics als centres d'animals de companyia existents actualment. Cal tenir present que les assignacions econòmiques que es destinen als centres d'acollida d'animals inclouen les despeses següents: servei de recollida i acollida dels animals de companyia perduts i abandonats, alimentació dels animals, adquisició de material, serveis de neteja, despeses veterinàries, vacunacions, esterilitzacions, implantació de xips i despeses de personal.

La Generalitat ha d'impulsar el diàleg amb els ens locals per buscar una solució a la situació de les gosseres

Per aquest motiu, el Síndic considera que el legislador hauria d'haver previst un acompanyament financer per poder complir el manament de la Llei. Atesa la situació econòmica actual, queda palesa la impossibilitat material que les administracions locals puguin complir el que estableix el Text refós de la Llei de protecció dels animals.

Si bé el Síndic valora positivament les diverses convocatòries de subvencions als ens locals per facilitar l'aplicació de l'article 11 de la Llei de protecció dels animals, no sembla agosarat indicar que aquestes subvencions esdevenen insuficients per compensar la inversió i els costos que suposa, no solament el compliment de la prohibició de la Llei, sinó també el funcionament d'uns centres d'aquestes característiques. Així mateix, no es pot ignorar la situació de col·lapse dels centres d'acollida d'animals, situació que tendirà a agreujar-se, atès que aquestes instal·lacions no podran donar cabuda a tots els animals abandonats.

Per tot això, el Síndic ha recomanat que el departament competent en aquesta matèria iniciï converses amb el món local per buscar una solució real a la situació actual, bé en el marc d'una modificació normativa o bé amb qualsevol altre tipus de mesura, sempre que sigui adequada i eficaç.

Cal una modificació legal per resoldre el finançament actual dels centres de recollida d'animals de companyia

Les dificultats exposades encara es manifesten d'una manera més evident en els casos en què els centres d'acollida d'animals existents tenen una capacitat o uns mitjans insuficients per assumir-ne nous exemplars. En aquest sentit, el Síndic ha tingut ocasió de constatar que hi ha administracions comarcals que tècnicament no poden assumir un volum d'animals que,

d'acord amb el Decret legislatiu 2/2008, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de protecció dels animals, haurien de ser objecte de confiscació per part dels ajuntaments, en vista que presenten símptomes de desnutrició, i atenció veterinària deficient i que romanen en instal·lacions indegudes.

Alguns ajuntaments s'han trobat amb dificultats per enfrontar-se a les gosses que no tenen llicència municipal i que tampoc no han estat reconegudes com a nucli zoològic. A banda del conjunt de mesures que els ajuntaments tenen a l'abast per fer cessar les activitats clandestines de tinença d'animals (incoació d'expedients sancionadors, imposició de multes coercitives i les inspeccions higienicosanitàries de l'estat en què es troben els animals), el Síndic ha suggerit, tant als ajuntaments com al Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural, que en el marc d'un conveni de col·laboració es fixin i es concretin les condicions i els supòsits en què s'ha de fer efectiu el suport tècnic i d'assessorament al municipi.

Queixa 01357/2011

El Síndic va rebre la queixa d'un veí referida a les molèsties que ocasiona la presència d'un centenar de gossos abandonats en una parcel·la del municipi d'Arbúcies. A requeriment del Síndic, l'Ajuntament va manifestar la incapacitat tècnica de confiscar aquest nombre d'animals i la manca d'espai al centre comarcal d'acollida d'animals. Per això, el Síndic va suggerir la signatura d'un conveni amb el Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural en què es fixessin les condicions i els supòsits en què s'havia de fer efectiu el suport tècnic i d'assessorament al municipi.

Pàgines extretes de l'Informe Anual 2011. Per accedir al document complet, cliqueu aquí.